

Kunstiõpetus I kooliaste

Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igapähele. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.

Õppeaine lähtealused on:

1) **maailma kunsti ja visuaalkultuuri laiahaardeline käsitlemine.** Visuaalselt tajutav inimese loodud ja mõtestatud keskkond (visuaalkultuur) hõlmab kujutisi, tekste, esemeid, ehitisi, ruumisuhteid jms ning nende erinevaid ja muutuvaid tähendusvälju. Visuaalkultuur sisaldab nii tahtlikke ja kavandatud artefakte (nt kunstiteosed, graafiline disain, reklaam, fotograafia, mood jne) kui ka juhuslikke ja plaanimata visuaalseid märke ning kooslusi (nt tänaval või meedias kõrvuti sattunud reklaamid, kasutatud tüpograafia, muruplatsi niitmine ja sissetallatud teerada, aja jooksul kujunenud kodusisustus jne). Visuaalkultuuris on teadlik toimimine seotud suhtlusega, erinevate sõnumite ja tähenduste loomise, säilitamise, muutmise ja edastamisega; nii esteetiliselt mitmekesise keskkonna kui ka emotsionaalse ja intellektuaalse keskkonna loomisega ning majanduse toimimise ja majanduslike väärtuste loomisega. Kunstipädevuse omandamist toetab maailma kunsti ja visuaalkultuuri käsitlemine nii nüüdisaegses kui ka ajaloolises kontekstis;

2) **kunsti vormide ja tähenduste pidev muutumine, eksperimentaalsus ja areng,** mis võivad ühiskonda ka proovile panna. Kunstis kui visuaalkultuuri kitsamas osas luuakse uut inimkogemust, väljendust ja tähendusi teadlikumalt ning sihipärasemalt, suhestudes valdkonna eripäraga, otsinguliselt ja eksperimenteerivalt. Kunsti pidev uuenemine peegeldab muutusi nii teadustes kui ka ühiskonnas, väärtustes ja hoiakutes. Kunst tohib võtta endale fantaasia, moraali ja ühiskondlike kokkulepete piire kompava ning nihutava rolli, et mõtestada ja arutleda, ka katsetada erinevaid ettekujutusi ja võimalikkusi;

3) **õpetaja on aktiivne kunstiga suhestuja,** kes toetab õpilasi kultuuri muutuvast mitmekesisuses. Täpsema õpisisu valib õpetaja, kes juhib õpet ja õpikeskkonna loomist.

Õpetaja enda hoiakud, avatus ja sallivus, mitmetähenduslikkuse ja muutlikkuse taluvus, aktiivses dialoogis ja mõtestatuses olemine vana ja uue kunstiga on äärmiselt olulised. Kunstiaine ise on samuti seotud pidevate muutustega – uue kunstiloomega, uute avastustega kunstiajaloo, seniste väärtuste ümberhindamisega ühiskonnas, uute väärtuste leidmise ja loomisega. Kunsti õppeainet on võimalik üles ehitada eri kunstikäsitlustele tuginedes. Valdkonnast saab ehedama pildi, kui õppijad ja õpetaja võivad mõtiskleda mitme kunstikontseptsiooni üle ning teadvustada kunsti loomise ja hindamise eri aluseid (nt funktsionaalne, realistlik, idealistlik, estetistlik, kontseptuaalne, pragmaatiline, institutsionaalne jne);

4) kunsti õppeaines on võrdselt oluline nii **kunstikogemus kui ka õppimiskogemus**. Sageli on teosest kui lõpptulemusest tähtsam loominguline ja otsinguline tee, tagasiside ja refleksioon, üldpädevuste kujundamine, motivatsiooni leidmisele ja hoidmisele suunatud tegevused. Koolikunstis on vaja väärtustada õppija isikliku tasandi loomet, avastusi, pingutust ja sõnumit, sest õppijale endale tähtis tegevus loob talle just nimelt tähendusliku kunstikogemuse ka siis, kui lõpptulemus ei ole originaalne või sisukas laiemas kunsti ja visuaalkultuuri kontekstis. Juhul kui lõpptulemus visuaalkultuuri-, disaini- või kunstiteosena on õppes oluline, peab õpetaja kvalitatiivse muutuse teket valmivas teoses teadvustama ja toetama eesmärkide ning hindamiskriteeriumide sõnastamisega. Kunsti osaoskused võimaldavad kunsti õpetamist mitmekülgset käsitleda ja jälgivad disaini tsüklilist loogikat, mis on maailmas järjest laiemalt käibel nii kunstiteoste, toodete, protsesside kui ka uuringute kavandamisel.

Kunsti osaoskused on:

- 1) **väljaselgitamine, teadmine, mõistmine** (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine);
- 2) **plaanimine ja ideede arendamine** (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine);
- 3) **loomine** (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine);
- 4) **refleksioon, analüüs ja kriitika** (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine).

Kooliastme lõpuks taotletavad üldised teadmised, oskused, hoiakud ja õpitulemused

Õpilane:

- 1) kirjeldab visuaalseid pilte, jooniseid ja sümboleid oma kogemuse piires;
- 2) teab kujutiste kasutamise ja jagamise head tava;
- 3) kavandab lihtsamaid ülesandeid disainis ja loomes kestlikult;
- 4) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi töid spontaanselt ning kavandades, kasutades eri tehnika- ja töövõtteid;
- 5) kirjeldab lühidalt enda tööd ja tulemust.

Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpilane:

- 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboleid (nt õpetaja valikul: sildid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg, mänguasjade väljanägemine ja roll, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad) oma kogemuse piires;
- 2) nimetab visuaalteose tähtsamaid tunnuseid, lähtudes ülesandest (tehnika, vorm, värv, kompositsioon, meeleolu, sisuelemendid);
- 3) leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info;
- 4) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust;
- 5) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid;
- 6) teab, kes on autor;
- 7) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju.

Plaanimine ja ideede arendamine; loomine

- 1) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid;
- 2) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi.

Refleksioon, analüüs ja kriitika

- 1) kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid;
- 2) kirjeldab ette antud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd.

Kunstiõpetus 1. klass

Ainemaht: 35 ainetundi õppeaastas

Teema: Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpitulemused

Õpilane:

- seostab omavahel raamatuillustratsioone ja teksti sisu;
- selgitab endale tuttavas keskkonnas (koolis ja klassis) kasutatavaid märke ja sümboleid ning nende tähendust;
- nimetab, mida näeb pildil, ruumilises teoses, audiovisuaalses teoses;
- nimetab, teoses nähtavaid värve, äratuntavaid esemeid, olendeid, kujundeid;
- kasutab vahendeid ja materjale säästlikult ja

Õppesisu

Lihtsate, lühikeste tekstide lugemine; eakohaste videote vaatamine; piltide vaatamine. Õpetaja koostatud esitlused ja loeng; näitusekülastused. Saadud teabest olulisema eristamine.

Arutelud loetu või kuuldu üle.

Saadud teabe alusel küsimustele vastamine.

Visuaalide (pildid, arvutimängud, multifilmid, sildid, reklaamid jne) selgitamine.

Lihtsamate mõistete õppimine. Näiteks värvus-sõnavara laiendamine, elementaarsed kompositsiooni mõisted, materjalide ja vahendite nimetused, töövõtete nimetused, tehnikate nimetused, mõned kunstiliigid.

Omadussõnade pagasi suurendamine. Milliste sõnadega saame iseloomustada teost, joont, meeleolu, värvust, tonaalsust, paiknemist, tegevust, tempot jne?

Eesti ja välismaiste kunstnike ja nende teostega tutvumine.

<p>ohutult;</p> <ul style="list-style-type: none"> • korrastab enamasti oma töökoha; • näitab teoselt autori nime; • kirjutab oma tööle nime; • küsib jäädvustatavalt luba enne filmimist või pildistamist. 	<p>Otsimismängud. Leia töölt ...(mõni kujutis, sobiv värvitoon, tekstuur vms)</p> <p>Teose tunnuste nimetamine (tehnika, vorm, värv jne)</p> <p>Arutelud kestlikkuse ja säästlikkuse üle.</p> <p>Arutelud esemete vormi ja otstarbe seoste üle.</p> <p>Oma tööle oma nime kirjutamine.</p> <p>Kunstiteose analüüsi meetodite praktiseerimine: VTS (<i>visual thinking strategies</i>) ja sellest lähtuvad küsimused teose analüüsimise hõlbustamiseks: Mis sellel pildil / selles teoses toimub? Mille järgi saad seda öelda? Mida veel märkad?</p>
---	---

Teema: Plaanimine ja ideede arendamine; loomine

<p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teeb enamasti aktiivselt kaasa nii oma initsiatiivil kui etteantud ülesandeid; • rakendab teoste loomisel õpetaja abiga lihtsamaid kunstitehnikaid (monotüüpia, puhumistehnika, plastiliinimaal, pastell, guašš, värvipliatsitehnika, savi või plastiliini voolimine jms) ja vahendeid; 	<p>Õppesisu</p> <p>Mitmekülgsete ja loovat lähenemist võimaldavate stiimulite (näiteks töö teema, leidmaterjalid) andmine õpetaja poolt.</p> <p>Loovat lähenemist võimaldavad eriti hästi teemad, millel pole stereotüüpset lahendust või kuvandit. Näiteks: võimatud asjad, tulnukate lasteaed, tagurpidi maailm, punasel on sünnipäev, värvide võitlus, keksivad jooned jne.</p> <p>Mõttekaart enne töö teostamist.</p> <p>2-mõõtmelise töö kavandamine: visand, materjalide näidised ja lihtsamad valiku põhimõtted, vahendite ja tehnikate katsetused (nn tööproovid) ja lihtsamad valiku põhimõtted, formaadi valik ja selle põhjendamine. Lihtsam valiku põhjendamine on näiteks valimine meeldivuse alusel või selle</p>
--	--

- väljendab enda kogemuse piires mõtteid, tundeid ja kogemusi oma kunstitöodes.

alusel, mis tuleb hästi välja. Tähtis on, et õpilased tajuksid, et alati on valik ja et õpilane autorina on enamasti valiku tegija.

Arutelud visandlikkuse ja visandi otstarbekuse teemadel.

Kujutamise elementide (värvid, kujutised, kujundid, tegelased) valik ja lihtsam valiku põhjendamine.

Valikuvõimaluste üle arutamine alati kui võimalik.

Valikute tegemise harjutamine teose loomisel. Õpetaja pakub valikuid: alguses kahe, hiljem näiteks kolme võimaluse vahel. Valikute põhjendamise harjutamine. Esialgu pakub õpetaja ka variante, mille alusel valida ja kuidas põhjendada (Näit: Mul tuli see tehnika paremini välja; Kui selle valin, jõuan kindlasti valmis; Tahan seda paremini selgeks saada; Mulle meeldib milline see välja näeb; Mulle meeldib, et nii ei pea väga täpselt tegema; Mu ideega sobib see paremini; jne)

Kahemõõtmeliste tööde loomine (joonistamine, maalimine kattevärvide ja akvarellidega, kollaaž, lihtsamad trükitehnikad (papi trükk, materjalitrukk, penoplasti trükk, templitrukk), frotaaž, grataaž jne)

Formaate ja materjale võiks varieerida. Töid võiks teha aeg-ajalt ka koostööna.

Lihtsamate kolmemõõtmeliste tööde loomine. Pisiplastika savist, plastiliinist või voolimismassist. Elementaarsete töövõtete ja tööriistade tundma õppimine.

Jõukohane voltimine.

Vormide ühendamine külma või kuuma liimiga.

Kolmemõõtmelised objektid papist ja taaskasutusmaterjalidest.

	<p>Kahe ja kolmemõõtmeliste tööde kombineerimine omavahel.</p> <p>Tööriistade kasutamise õppimine: pliatsi hoidmise võimalused, pintsli hoidmise võimalused, kääridega lõikamine, liimimine, rebimine, joonlauaga mõõtmine. Surve pliatsile ja pintslile, kiired ja aeglased liigutused.</p> <p>Katsetamine joontega: erineva iseloomuga jooned, täpid.</p> <p>Katsetused värvide segamisega. Sekundaarvärvide segamine põhivärvidest. Värvide heledamaks või tumedamaks segamine.</p>
--	--

Teema: Refleksioon, analüüs ja kriitika

<p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> kirjeldab visuaalteosel nähtavat (nimetab äratuntavaid esemeid, olendeid, kujundeid, värvid; mis see on, mida ma näen?); kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklike seoseid - mida nähtu mulle meenutab, mis siin pildil toimuda võiks?; kirjeldab etteantud küsimuste toetudes oma töö valmimise protsessi - mida ja kuidas ma tegin, milliseid vahendeid 	<p>Õppesisu</p> <p>Eneseanalüüsi ja refleksiooni harjutamine töö tegemise ajal ja peale tööprotsessi lõppu õpetaja antud küsimuste abil.</p> <p>Näiteks: Mis sul edasi plaanis on? Mis järgmine etapp on?</p> <p>Mida sa tänaste tegevuste käigus õppisid?</p> <p>Milliseid tundeid sa kogu protsessi jooksul tundsid?</p> <p>Mida sa tegid, et su töö õnnestus?</p> <p>Mida sa praegu teed?</p> <p>Mis oli sinu jaoks raske? Kuidas sa selle raskuse ületasid?</p> <p>Mida sulle kõige rohkem meeldis teha?</p> <p>Mida oma töö juures kõige rohkem hindad?</p> <p>Mida kaaslase töö juures kõige rohkem hindad?</p> <p>Otsi 3 tööd klassist, mis sind positiivselt üllatasid. Selgita</p>
--	--

<p>kasutasin? Mida töö tegemisel nautisin? Millised raskused ületasin?;</p> <ul style="list-style-type: none"> kirjeldab etteantud küsimustele toetudes valminud tööd - mida ma oma töös näen? 	<p>miks?</p> <p>Leia huvitavaid detaile või tähelepanekuid kaaslase töö juures.</p>
---	---

Kunstiõpetus 2. klass

Ainemaht: 70 ainetundi õppeaastas

Teema: Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine	
<p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> võrdleb märke (liiklusmärgid, logod, embleemid, sümbolid jms) omavahel ja seostab märgi vorme, värve, kujutatut märgi tähendusega, tunneb ära tasapinnalised ja ruumilised teosed; nimetab õpitud tehnikaid ja kunstiliike (kooli õppekavas õpitulemuste tasandil konkreetses klassis tuleks nimetada tehnikad ja kunstiliigid, mida klassis õpetatakse); 	<p>Õppesisu</p> <p>Lihtsate, lühikeste tekstide lugemine; eakohaste videote vaatamine; piltide vaatamine. Õpetaja koostatud esitlused ja loeng; näitusekülastused. Saadud teabest olulisema eristamine.</p> <p>Arutelud loetu või kuuldu üle.</p> <p>Saadud teabe alusel küsimustele vastamine.</p> <p>Visuaalide (pildid, arvutimängud, multifilmid, sildid, reklaamid jne) selgitamine.</p> <p>Lihtsamate mõistete õppimine. Näiteks värvus-sõnavara laiendamine, elementaarsed kompositsiooni mõisted, materjalide ja vahendite nimetused, töövõtete nimetused, tehnikate nimetused, mõned kunstiliigid.</p>

- leiab teoses soojasid ja külmasid toone ning heledamat ning tumedamat tonaalsust;
- teab mis on joon ja pind ning iseloomustab erinevaid jooni vastavalt omandatud sõnavarale;
- kirjeldab teoses suurussuhteid ja objektide paiknemist (ees,taga, üleval, all jne)) ning kolmemõõtmelise teose puhul vormi üldisemalt (ümar, kandiline, lapik, püstine jne);
- nimetab teoses nähtud kujundeid ja objekte, mis meenutavad tuttavaid kujundeid (ring, ruut, ristkülik jne);
- toob näite tegevusest, kuidas ta asjakohaselt ja säästlikult kunstitarbeid kasutab;
- korrastab oma töökoha;
- eristab lihtsamate näidete põhjal tehisklikke ja looduslikke materjale (*näiteks puit ja plastik*);
- kirjeldab ühel otstarbel kasutatavate esemete peamisi tunnuseid (*näiteks vorm, suurus, raskus, värv*) ja arvab, mis materjalist ese tehtud on;

Omadussõnade pagasi suurendamine. Milliste sõnadega saame iseloomustada teost, joont, meeleolu, värvust, tonaalsust, paiknemist, tegevust, tempot jne?

Eesti ja välismaiste kunstnike ja nende teostega tutvumine.

Otsimismängud. Leia töölt ... (mõni kujutis, sobiv värvitoon, tekstuur vms)

Teose tunnuste nimetamine (tehnika, vorm, värv jne)

Arutelud kestlikkuse ja säästlikkuse üle.

Arutelud esemete vormi ja otstarbe seoste üle.

Oma tööle oma nime kirjutamine.

Kunstiteose analüüsi meetodite praktiseerimine: VTS (*visual thinking strategies*) ja sellest lähtuvad küsimused teose analüüsimise hõlbustamiseks:

Mis sellel pildil / selles teoses toimub?

Mille järgi saad seda öelda?

Mida veel märkad?

- kirjutab oma näitusetööle nimesildi koos töö pealkirja ja muu õpitud infoga;
- leiab (virtuaal)näitusel muuseumis, galeriis või koolis teose autori, pealkirja ja näituse pealkirja.

Teema: Plaanimine ja ideede arendamine; loomine

Õpitulemused

Õpilane:

- rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste teoste loomisel õpetaja abiga lihtsamaid kunstitehnikaid (taimetrükk, sõrmemaal, kuulimaal, akvarell, pointillism, voolimine, ruumiline paberitöö jms), vahendeid enamasti isikupärasel viisil;
- järgib enamasti õpitud töö- ja ohutusvõtteid;
- märkab ühel ja samal otstarbel kasutatavaid esemeid, tuvastab nendest oma lemmiku ning põhjendab oma valikut;

Õppesisu

Mitmekülgsede ja loovat lähenemist võimaldavate stiimulite (näiteks töö teema, leidmaterjalid) andmine õpetaja poolt.

Loovat lähenemist võimaldavad eriti hästi teemad, millel pole stereotüüpset lahendust või kuvandit. Näiteks: võimatud asjad, tulnukate lasteaed, tagurpidi maailm, punasel on sünnipäev, värvide võitlus, keksivad jooned jne.

Mõttekaart enne töö teostamist.

2-mõõtmelise töö kavandamine: visand, materjalide näidised ja lihtsamad valiku põhimõtted, vahendite ja tehnikate katsetused (nn tööproovid) ja lihtsamad valiku põhimõtted, formaadi valik ja selle põhjendamine. Lihtsam valiku põhjendamine on näiteks valimine meeldivuse alusel või selle alusel, mis tuleb hästi välja. Tähtis on, et õpilased tajuksid, et alati on valik ja et õpilane autorina on enamasti valiku tegija.

Arutelud visandlikkuse ja visandi otstarbekuse teemadel.

Kujutamise elementide (värvid, kujutised, kujundid, tegelased) valik ja lihtsam valiku põhjendamine.

- arutleb ja seostab värve tekkinud muljega ja valib esemele selle otstarbega sobiva värvitooni.

Valikuvõimaluste üle arutamine alati kui võimalik.

Valikute tegemise harjutamine teose loomisel. Õpetaja pakub valikuid: alguses kahe, hiljem näiteks kolme võimaluse vahel. Valikute põhjendamise harjutamine. Esialgu pakub õpetaja ka variante, mille alusel valida ja kuidas põhjendada (Näit: Mul tuli see tehnika paremini välja; Kui selle valin, jõuan kindlasti valmis; Tahan seda paremini selgeks saada; Mulle meeldib milline see välja näeb; Mulle meeldib, et nii ei pea väga täpselt tegema; Mu ideega sobib see paremini; jne)

Kahemõõtmeliste tööde loomine (joonistamine, maalimine kattevärvide ja akvarellidega, kollaaž, lihtsamad trükitehnikad (papi trükk, materjalitrukk, penoplasti tükk, templitrukk), frotaaž, grataaž jne)

Formaate ja materjale võiks varieerida. Töid võiks teha aeg-ajalt ka koostööna.

Lihtsamate kolmemõõtmeliste tööde loomine. Pisiplastika savist, plastiliinist või voolimismassist. Elementaarsete töövõtete ja tööriistade tundma õppimine.

Jõukohane voltimine.

Vormide ühendamine külma või kuuma liimiga.

Kolmemõõtmelised objektid papist ja taaskasutusmaterjalidest.

Kahe ja kolmemõõtmeliste tööde kombineerimine omavahel.

Tööriistade kasutamise õppimine: pliiatsi hoidmise võimalused, pintslile hoidmise võimalused, kääridega lõikamine, liimimine, rebimine, joonlauaga mõõtmine. Surve pliiatsile ja pintslile, kiired ja aeglased liigutused.

Katsetamine joontega: erineva iseloomuga jooned, täpid.

Katsetused värvide segamisega. Sekundaarvärvide segamine põhivärvidest. Värvide heledamaks või tumedamaks segamine.

Teema: Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpitulemused

Õpilane:

- kirjeldab enda ja teiste loodud visuaalteosel nähtavat õpitud sõnavara kasutades - nimetab ja kirjeldab teostel nähtavat - mis see on, mida ma näen ja milline see on (kui suur, millise kujuga, mis värvi, milliseid jooni, pindasid, vorme märkab, kuidas need paiknevad?);
- kirjeldab küsimustele toetuses enda ja teiste loodud visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklike seoseid, mõtteid ja tundeid - mida nähtu mulle meenutab? Mis teoses toimuda võiks? Mis mind nii arvama paneb? Millist meeleolu see teos minus tekitab?;
- kirjeldab etteantud

Õppesisu

Eneseanalüüsi ja refleksiooni harjutamine töö tegemise ajal ja peale tööprotsessi lõppu õpetaja antud küsimuste abil.

Näiteks: Mis sul edasi plaanis on? Mis järgmine etapp on?

Mida sa tänaste tegevuste käigus õppisid?

Milliseid tundeid sa kogu protsessi jooksul tundsid?

Mida sa tegid, et su töö õnnestus?

Mida sa praegu teed?

Mis oli sinu jaoks raske? Kuidas sa selle raskuse ületasid?

Mida sulle kõige rohkem meeldis teha?

Mida oma töö juures kõige rohkem hindad?

Mida kaaslaste töö juures kõige rohkem hindad?

Otsi 3 tööd klassist, mis sind positiivselt üllatasid. Selgita miks?

Leia huvitavaid detaile või tähelepanekuid kaaslaste töö juures.

küsimustele toetudes enda töö valmimise protsessi - mida ma tegin, kuidas tegin, milliseid vahendeid kasutasin? Mida ma protsessi käigus õppisin?

Kunstiõpetus 3. klass

Ainemaht: 52,5 tundi õppeaastas

Teema: Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine

Õpitulemused

Õpilane:

- selgitab popkultuurist tuttavate tegelaste (koomiksis, filmist, animafilmist, arvutimängust, reklaamidest, mänguasjade) visuaalset isikupära ja karakterit;
- leiab lihtsamatelt joonistelt ja skeemidelt (sh toote etiketid, pakendid, dokumendid, kunstiraamatute reproduktsioonid) olulise ja vajaliku info;
- nimetab õpitud tehnikaid ja kunstiliike;

Õppesisu

Lihtsate, lühikeste tekstide lugemine; eakohaste videote vaatamine; piltide vaatamine. Õpetaja koostatud esitlused ja loeng; näitusekülastused. Saadud teabest olulisema eristamine.

Arutelud loetu või kuuldu üle.

Saadud teabe alusel küsimustele vastamine.

Visuaalide (pildid, arvutimängud, multifilmid, sildid, reklaamid jne) selgitamine.

Lihtsamate mõistete õppimine. Näiteks värvus-sõnavara laiendamine, elementaarsed kompositsiooni mõisted, materjalide ja vahendite nimetused, tövõtete nimetused, tehnikate nimetused, mõned kunstiliigid.

Omadussõnade pagasi suurendamine. Milliste sõnadega saame iseloomustada teost, joont, meeleolu, värvust,

- nimetab lihtsamaid ruumi ja liikumise mulje loomise viise kahemõõtmelises teoses (nt kattumine, teravus, suurus, liikuvad poosid, liikumise faasid, kiirusjooned);
- nimetab põhivärve ja oskab segada teisi värve;
- kirjeldab tarbeeseme vormi, faktuuri ja otstarbe seoseid ja kooskõla;
- kirjeldab skulptuuri ja/või maakunsti teose suurus, mõõtmeid, värvi, ruumi selle ümber, vaadeldavust erinevatest külgedest, suurussuhteid ja materjali lihtsal viisil omandatud sõnavara piires;
- mõistab kunstivahendite säästmise ja raiskamise tagajärgi;
- kirjeldab kunstivahendite (*näiteks paber, värv, savi*) kasutamise erinevaid võimalusi ja viise;
- üldistab õpetaja abiga lihtsamal moel, millised on tavapäraselt ühe ja sama

tonaalsust, paiknemist, tegevust, tempot jne?

Eesti ja välismaiste kunstnike ja nende teostega tutvumine.

Otsimismängud. Leia töölt ...(mõni kujutis, sobiv värvitoon, tekstuur vms)

Teose tunnuste nimetamine (tehnika, vorm, värv jne)

Arutelud kestlikkuse ja säästlikkuse üle.

Arutelud esemete vormi ja otstarbe seoste üle.

Oma tööle oma nime kirjutamine.

Kunstiteose analüüsi meetodite praktiseerimine: VTS (*visual thinking strategies*) ja sellest lähtuvad küsimused teose analüüsimise hõlbustamiseks:
 Mis sellel pildil / selles teoses toimub?
 Mille järgi saad seda öelda?
 Mida veel märkad?

otstarbega esemed (vorm, materjal). Õpilane oskab anda sellele ka lihtsama selgituse;

- ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju.

Teema: Plaanimine ja ideede arendamine; loomine

Õpitulemused

Õpilane:

- rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste (sh digivahendid) teoste loomisel omandatud kunstitehnikaid (näiteks värvi pritsimine, erinevate materjalide trükk, diatüüpia, paberbatika, kollaaž, foto, ruumikunst, dekoratsioon jms), vahendeid isikupärasel viisil ning kombineerib neid omavahel (segatehnika, PVA-liimiga joonistamine, ruumiline maal, prügikunst jms);
- järgib õpitud töö- ja ohutusvõtteid;
- väljendab mõtteid, tundeid ja kogemusi oma kunstitöodes

Õppesisu

Mitmekülgsede ja loovat lähenemist võimaldavate stiimulite (näiteks töö teema, leidmaterjalid) andmine õpetaja poolt.

Loovat lähenemist võimaldavad eriti hästi teemad, millel pole stereotüüpset lahendust või kuvandit. Näiteks: võimatud asjad, tulnukate lasteaed, tagurpidi maailm, punasel on sünnipäev, värvide võitlus, keksivad jooned jne.

Mõttekaart enne töö teostamist.

2-mõõtmelise töö kavandamine: visand, materjalide näidised ja lihtsamad valiku põhimõtted, vahendite ja tehnikate katsetused (nn tööproovid) ja lihtsamad valiku põhimõtted, formaadi valik ja selle põhjendamine. Lihtsam valiku põhjendamine on näiteks valimine meeldivuse alusel või selle alusel, mis tuleb hästi välja. Tähtis on, et õpilased tajuksid, et alati on valik ja et õpilane autorina on enamasti valiku tegija.

Arutelud visandlikkuse ja visandi otstarbekuse teemadel.

<p>isikupära väärtustades;</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvestab lihtsama tarbeeseme loomisel kindla kasutaja vajadustega; • toob oma kogemuse pinnalt näiteid erinevatest igapäeva valikutest, oma eelistustest ja nende erinevatest tagajärgedest; • esitab visuaalselt (teos, video, infoplakat, animatsioon, koomiks, mõistekaart jms) erinevate igapäeva valikute tagajärge. 	<p>Kujutamise elementide (värvid, kujutised, kujundid, tegelased) valik ja lihtsam valiku põhjendamine.</p> <p>Valikuvõimaluste üle arutamine alati kui võimalik.</p> <p>Valikute tegemise harjutamine teose loomisel. Õpetaja pakub valikuid: alguses kahe, hiljem näiteks kolme võimaluse vahel. Valikute põhjendamise harjutamine. Esialgu pakub õpetaja ka variante, mille alusel valida ja kuidas põhjendada (Näit: Mul tuli see tehnika paremini välja; Kui selle valin, jõuan kindlasti valmis; Tahan seda paremini selgeks saada; Mulle meeldib milline see välja näeb; Mulle meeldib, et nii ei pea väga täpselt tegema; Mu ideega sobib see paremini; jne)</p> <p>Kahemõõtmeliste tööde loomine (joonistamine, maalimine kattevärvide ja akvarellidega, kollaaž, lihtsamad trükitehnikad (papi- ja materjaltrükk, penoplasti tükk, templitrükk), frotaaž, grataaž jne)</p> <p>Formaate ja materjale võiks varieerida. Töid võiks teha aeg-ajalt ka koostööna.</p> <p>Lihtsamate kolmemõõtmeliste tööde loomine. Pisiplastika savist, plastiliinist või voolimismassist. Elementaarsete töövõtete ja tööriistade tundma õppimine.</p> <p>Jõukohane voltimine.</p> <p>Vormide ühendamine külma või kuuma liimiga.</p> <p>Kolmemõõtmelised objektid papist ja taaskasutusmaterjalidest.</p> <p>Kahe ja kolmemõõtmeliste tööde kombineerimine omavahel.</p>
--	---

	<p>Tööriistade kasutamise õppimine: pliitsi hoidmise võimalused, pintsli hoidmise võimalused, kääridega lõikamine, liimimine, rebimine, joonlauaga mõõtmine. Surve pliitsile ja pintslile, kiired ja aeglased liigutused.</p> <p>Katsetamine joontega: erineva iseloomuga jooned, täpid.</p> <p>Katsetused värvide segamisega. Sekundaarvärvide segamine põhivärvidest. Värvide heledamaks või tumedamaks segamine.</p>
--	---

Teema: Refleksioon, analüüs ja kriitika

<p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> kirjeldab enda ja teiste loodud visuaalteosel nähtavat - nimetab, kirjeldab ja analüüsib visuaalteoseid (näiteks mis see on, mida ma näen, milline see on, kus see asub, kust seda kõige parem vaadata on, kuidas saad aru, et objekt liigub, kuidas tekitatud ruumi mulje, millisest materjalist, milline faktuur jne); kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklike seoseid, mõtteid ja tundeid, meeleolu, toob näiteid ja 	<p>Õppesisu</p> <p>Eneseanalüüsi ja refleksiooni harjutamine töö tegemise ajal ja peale tööprotsessi lõppu õpetaja antud küsimuste abil.</p> <p>Näiteks: Mis sul edasi plaanis on? Mis järgmine etapp on?</p> <p>Mida sa tänaste tegevuste käigus õppisid?</p> <p>Milliseid tundeid sa kogu protsessi jooksul tundsid?</p> <p>Mida sa tegid, et su töö õnnestus?</p> <p>Mida sa praegu teed?</p> <p>Mis oli sinu jaoks raske? Kuidas sa selle raskuse ületasid?</p> <p>Mida sulle kõige rohkem meeldis teha?</p> <p>Mida oma töö juures kõige rohkem hindad?</p>
---	---

<p>võrdleb, põhjendab oma arvamusi - mida nähtu mulle meenutab? Mis teosel toimuda võiks? Miks ma nii arvan? Millist meeleolu see teos minus tekitab? Miks?;</p> <ul style="list-style-type: none"> kirjeldab etteantud küsimustele toetudes enda töö valmimise protsessi - mida ma tegin, kuidas tegin, milliseid vahendeid ma kasutasin? Miks tahtsin just neid vahendeid kasutada? Mida protsessi käigus õppisin? 	<p>Mida kaaslase töö juures kõige rohkem hindad?</p> <p>Otsi 3 tööd klassist, mis sind positiivselt üllatasid. Selgita miks?</p> <p>Leia huvitavaid detaile või tähelepanekuid kaaslase töö juures.</p>
---	---

I kooliastme ainesisu temavaldkonnad

Visuaalne kirjaoskus:

Igapäevane visuaalkultuur

Logod, embleemid, sümbolid, sildid, liiklusmärgid, kaardid, tabelid ja infograafika, õpikute illustratsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguasjad, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad.

Raamatuillustratsioon, koomiks ja piltjutustus.

Koomiksi tegelane ja karakteri disain (olulisemad tunnused, seos tegevuse ja iseloomuga).

Teksti, tabelite ja illustratsioonide küljenduse põhimõtted (pealkirja, kuupäeva, autori, pildiallkirja ja teksti paigutamise üldised tavad ja põhimõtted).

Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted:

Baaselemendid:

Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv

Kolmemõõtmeline: vorm, pind, värv, ruum

Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, mõõtmed

Kompositsiooni kirjelduseks: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus.

Joone, kujundi, vormi ja tekstuuri kirjelduseks: sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne

Geomeetrilised kujundid ja abstraherimine

Värvinimetused primaar ja sekundaarvärvide piires

Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid

Ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus

Liikumise mulje loomine: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned koomiksites.

Kunstiliigid: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur

Kunstižanrid: portree, maastik, natüürmort, animalistika...

Kunstiajalugu, kunstnikud, teosed:

Eri stiilidest kunstiteoste näited kogu kunstiajaloo piires (nt Vana-Egiptuse seinamaal, Antiik-Kreeka vaasimaalid. Modernistlik maalikunst (impressionism, post-impressionism, fovism, kubistlik natüürmort), maakunst, ökokunst, pokunst...)

Skulptuur või monument (avalikust ruumist).

Tasapinnaline kunstiteos koolist või lähiümbrusest.

Raamatuillustraatorid emakeele lugemisvara hulgast.

Kunstitehnikad ja loominguline eneseväljendus

Kunstitehnikad ja stiid

monotüüpia, puhumistehnika, plastiliinimaal, pastell, guašš, värvipliiatsitehnika, savi või plastiliini voolimine, taimetrükk, sõrmemaal, kuulimaal, akvarell, pointillism, voolimine, ruumiline paberitöö, diatüüpia, paberbatika, kollaaž

Digitaalsed joonistus-, foto- ja animatsioonitehnikad

Kunstiteooria

Primaar- ja sekundaarvärvid

Etikett

Näitusetöö nimesilt (autori nimi, klass, teose nimi)

Disain ja disainiprotsess:

Disaini baaselemendid

Funktsionaalne värv, vorm ja materjal (tarbeesmete puhul, graafilises disainis ja visuaalkultuuris laiemalt), mass

Disainiprotsessi osad

Uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine, info kogumine

Võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine

Disainiprotsessis kasutatavad idee visualiseerimise tehnikad

Moodboard, mõistekaart, plakat

Tarbeesemed ja levinumad materjalid

Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi...

Tehismaterjalid: plastik, kile...

Eseme, materjali või värvi otstarve, funktsionaalsus

Kunsti, kultuuri ja ühiskonna seosed:

Ohutus ja säästlikkus

Töövahendite ohutu ja säästlik kasutamine

Ohutus kasutaja tervisele ja keskkonnale

Töövahendite ja kunstmaterjalide õige säilitamine

Autorsus ja autoriõigused

Autor: kunstnik, arhitekt, illustraator, disainer

Teos: maal, joonistus, video, skulptuur...

Digitaalsete kujutiste (fotode) tegemise ja jagamise hea tava

Eetika (kuidas olla hea kunstnik, hea publik ja hea kaaslane)